

Οδύσσεια της καθημερινότητας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΘΡΕΩΤΗΣ,
Εκεί που ζούμε, μυθιστόρημα,
Εκδόσεις Πατάκη, σελ. 440

» **Κοντεύουν** εκατό χρόνια από τότε που ο Τζέιμς Τζόις εξέδωσε την ημέρα των γενεθλίων του τον *Οδυσσέα*. Και ναι μεν δεν κέρδισε ποτέ το Νόμπελ ή αλλά ξακουστά βραβεία, ωστόσο με το υποδόρια χιουμοριστικό, προκλητικά αποδομητικό έργο και με την εντυπωσιακή χρήση μιας ήδη υπάρχουσας αφηγηματικής τεχνικής, του εσωτερικού μονολόγου, επηρέασε όσο ίσως κανένα άλλο βιβλίο την εξέλιξη του μυθιστορήματος και εγκαινίασε μια νέα λογοτεχνία που αργότερα της δόθηκαν πολλαπλά ονόματα, όπως μοντερνισμός, εσωτερικός μονόλογος κ.λπ. Στον *Οδυσσέα* λοιπόν, εκτός από το ύφος, με ειρωνικό τρόπο αποδομείται και η δομή της έως τότε αφήγησης. Ενώ η κλασική αφήγηση στηριζόταν σε σημαντικά γεγονότα και δραματικές ανατροπές, ο Τζόις χρησιμοποιεί ως μοτίβο της δικής του Οδύσσειας μια ημέρα ενός τυχαίου ανθρώπου και τις μικρές καθημερινές του περιπέτειες.

Στον ίδιο δρόμο, της αποδόμησης του δράματος και την επιλογή «ασήμαντων», καθημερινών γεγονότων αντί μεγαλεπήβολων και δραματικών, επιλέγει ο Χρίστος Κυθρεώτης. Οι εποχές βέβαια δεν προσφέρονται για υφολογικούς πειραματισμούς κι ο συγγραφέας σοφά επιλέγει την απλότητα στον λόγο και καμία σχέση εκ πρώτης όψευς δεν φαίνεται να έχει με τα πολύπλοκα λεκτικά κατασκευάσματα του Ιρλανδού συγγραφέα. Ωστόσο ακριβώς η Οδύσσεια ενός καθημερινού ανθρώπου, η χρονική διάρκεια των περιπετειών του που είναι ακριβώς μια ημέρα, η ανάδειξη του δράματος μέσα από την καθημερινότητα και το, όχι πλέον υποδόριο, αλλά καυστικό χιούμορ, τον φέρνει, ως λογοτεχνική στόχευση, κοντά στον πρωτοπόρο των μοντερνιστών.

Ο Χρίστος Κυθρεώτης έχει ήδη καθιερωθεί από το προηγούμενο βιβλίο του ως ένας ικανότατος αφηγητής, ένας συγγραφέας που η γλώσσα του όχι απλώς ρέει αλλά «πετάει», ένας άνθρωπος που μπορεί να διηγηθεί το πιο κοινότοπο γεγονός με τρόπο ώστε να κινήσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη και να τον βάλει στο μυθιστορηματικό σύμπαν του. Δικηγόρος πιθανόν κι ο ίδιος, μας αφηγείται με τρόπο γλαφυρό και συχνά ξεκαρδιστικό τις περιπέτειες ενός δικηγόρου ο οποίος, έτοιμος να αναχωρήσει από την Ελλάδα, έχει μια γεμάτη μέρα. Πρέπει να φέρει εις πέρας μια δύσκολη αν και γελοία υπόθεση μιας κυρίας που της έχουν φάει πολλά λεφτά σε κέντρο αδυνατίσματος, να συναντήσει τον πατέρα του και την πρώην κοπέλα του η οποία δεν είναι και τόσο πρώην. Μέσα από τις καθημερινές, απλές πράξεις του ήρωα ωστόσο, προκύπτει το δράμα της εποχής μας. Οι σχέσεις των ανθρώπων που είναι δύσκολο να ευδοκιμήσουν, τα παιχνίδια αγάπης και μίσους, οι οικονομικές δυσκολίες, ο καταναλωτισμός, το κοινωνικό και οικονομικό χάος που οδηγεί τον νέο άνδρα στην μετανάστευση.

Σίγουρα ο Χρίστος Κυθρεώτης αποδεικνύει με αυτό το δεύτερο βιβλίο του ότι ως συγγραφέας πατάει γερά στα πόδια του κι ότι οι αφηγηματικές υποσχέσεις που έδωσε δεν θα μείνουν ανεκπλήρωτες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

